

kan Friheden ikke hjælpe den nærværende Geistlighed, siger man maaskee, saa kan den dog komme de vordende Præster tilgode. Jeg har imidlertid ovenfor paavist, at der, naar vi, som vi vel maae, beholde Ordinationen, kun er en meget ringe Udbygning dertil; og forøvrigt vil jeg sige: de, som begjære Kirkens hellige Embede, de maae selv vide, hvad de gjøre, Ingen tvinger dem; og have de saa modtaget Embedet, da have de ikke mindste Ret til at beklage sig over, at der foreligger en bestemt Regel og Forskrift, hvorefter det skal forvaltes, da er der ikke mindste Sandhed i den utidige Klage: at de maae lade sig commandere til at døbe, confirmere og tage til Nadderbordet*) efter Kirkens Anordning. Naar hertil endnu kommer, at den Sammenblanding af Stat og Kirke, der tidlig eller sildig maa hæves, lader sig, som ovenfor paavist, hæve paa en anden, baade kirkelig og folkelig forsvarlig Maade, da synes det klart, at den os anbefalede Præstefrihed ikke indeholder den rette Løsning af Knuden, det rette Princip for Folketirkens fremtidige Ordning; da troer jeg, at vi ere saa langt fra „meget snart“ at kunne vente Indførelsen af denne Frihed i Danmarks Folketirke, at den med Guds Hjælp aldrig vil kunne ventes.

Men saa staaer jo den bebudede Udtrædelse af Folketirken for Døren fra den Side, som jeg her har imødegaaet, og, jeg tilføier det, imødegaaet med Smerte, fordi jeg selv baade som Christen og Præst ellers staaer paa samme Side og bøier mig dybt for den erfarne og trofaste Kirkens og Folkets Hædersmand, som der med Rette gaaer foran? — thi ved den repræsentative Udvikling af Folketirken, hvortil Mange sætte saa stort et Haab, men gennem hvilken Kirken jo ikke vil kunne fremtræde anderledes, end som den i sig selv er, vil den ikke lade sig forebygge. Hertil

kunde med Føie svares, at, vil Nægtelsen af den attraaede Præstefrihed fremkalde en Udtrædelse fra een Side, saa vilde just Indførelsen af denne Frihed, saavidt jeg seer, fremkalde den fra en anden. Jeg nærer imidlertid det Haab, at det Lovforslag, jeg har tilladt mig at indbringe, vil, om det maatte blive til Lov, forebygge Udtrædelsen fra begge Sider, ved hvad det giver og hvad det nægter af Frihed indenfor Folketirkens Omraade, idet det nemlig, forsaavidt den indre Samsynsordning angaaer, giver den individuelle folketirkelige Frihed den størst mulige, kirkelig forsvarlige Udvidelse, men derved da tillige begrænses denne Kirkefrihed saaledes, at en yderligere Frihed udelukkes som medførende Folketirkens Opøsning.

Idet jeg nu gaaer over til nærmere at omhandle de enkelte Paragrapher, troer jeg at turde forudsætte, at den i § 1 foreslaaede udvidede Frihed med Hensyn til Valg af Sjælesørger vil findes saa billig og saa lidet betænkkelig, at den neppe vil møde nogen Indvending. En Valgfrihed, som ikke kan overskride Kredsen af de ordinerede Mænd i Folketirken, kan ikke medføre nogen Forstyrrelse i de kirkelige Forhold. Men det kan ikke betvivles, at Mange af Folketirkens Medlemmer, der nødes til at see sig om efter en anden Sjælesørger end deres besiddede Sognepræst, jo ville sætte megen Pris paa denne Frihed, ifølge hvilken, selv om Lovgivningen ikke gik videre i denne Retning, Valget dog vil kunne udstrækkes til samtlige ordinerede Catecheter og Capellaner.

Sin fulde Betydning faaer dog denne Paragraph først i sin Forbindelse med de tvende følgende, af hvilke § 2 vil kunne medføre en betydelig Udvidelse af den Kreds, indenfor hvilken Valgfriheden kan udøves, medens § 3 tillader en, af Sognegrændserne ikke hindret, fri Menighedsdannelse indenfor Folketirkens Omraade, hvorved den store Ulempe, det nu medfører, at den valgte Sjælesørger stundom maa søges langt borte og altid i en fremmed Kirke, vil kunne undgaaes, forsaavidt den

*) „Vore Ordførere“ etc. Nr. 3, Side 44. Til dette Blad samt til „Danst Kirketidende“ og „Kirkelig Samler“ maa jeg tillade mig at henvise dem, som ønske at gjøre sig nærmere bekendte med Præstefrihedens Falsmand.